

# Onko sairaalassa veteen syntyneen vastasyntyneen voinnissa eroja tavanomaisesti syntyneeseen verrattaessa?

Hotus  
NÄYTTÖVINKKI®  
10/2022



ISSN 2489-9577  
verkköjulkaisu  
06.10.2022  
Hotus.fi

## TULOKSET

## Verrattaessa vesisynnytystä ja tavanomaista synnytystä matalan riskin\* synnyttäjillä:

- vesisynnytyksen yhteydessä todennäköisyys vastasyntyneen hypotermialle on pienempi [4 tutkimusta, vetosuhte (OR) 0,56 95 % CI 0,33–0,97].
- vesisynnytyksen yhteydessä todennäköisyys vastasyntyneen hengitysvaikeuksiin oli pienempi [5 tutkimusta, vetosuhte (OR) 0,44 95 % CI 0,25–0,75].
- vesisynnytyksen yhteydessä todennäköisyys vastasyntyneen tehohoidon tarpeelle oli pienempi [7 tutkimusta, vetosuhte (OR) 0,44 95 % CI 0,25–0,75].

Vesisynnytyksen ja tavanomaisen synnytyksen välillä ei ollut tilastollisesti merkitsevää eroa vastasyntyneen minuutin ja viiden minuutin APGAR\*-pisteiden määrässä, elvyttämisen tarpeessa, napasuonien pH-arvossa eikä pneumonian, muiden infektioiden, hartiadystokian\*\* ja neonataalikuolleisuuden riskeissä.

Tulokset soveltuvat vain sairaalaympäristöön. Niiden perusteella ei voi tehdä johtopäätöksiä vesisynnytyksen ja perinteisen synnytyksen välisistä eroista sairaalaympäristön ulkopuolella.

\* **Matalan riskin synnytyksellä** tarkoitetaan luonnollista syntymää, jossa synnyttäjään tai vauvaan ei kohdistu riskejä. Matalan riskin synnytyksen kriteerit liittyvät mm. synnyttäjän ikään ja sairauksiin, raskauden keston sekä vauvan sykkeeseen ja asentoon kohdussa.<sup>6</sup>

\*\* **APGAR-pisteillä** tarkoitetaan pisteytystä (0–10), jolla arvioidaan vastasyntyneen vointia hengityksen, sydämensykkeen, lihasjänteiden, ihonvärin ja ärtyvyyden perusteella.<sup>10</sup>

\*\*\* **Hartiadystokia** on tilanne, jossa lapsen hartioiden auttaminen ulos pään syntymän jälkeen on tavallista vaikeampaa.<sup>11</sup>

## YHTEENVETO

Järjestelmällisen katsauksen ja meta-analyysin tulosten mukaan vesisynnytys olisi yhteydessä vastasyntyneen pienempään hypotermian, hengitysvaikeuksien ja tehohoidon tarpeen riskiin. Tulosta tulkittaessa on kuitenkin otettava huomioon se, että korkean riskin synnyttäjä ei synnytä vedessä sekä se, että mikäli synnytyksen aikana on havaittu lisääntyviä riskejä, on synnyttäjä jo tullut pois vedestä. Tuloksesta voidaan kuitenkin havaita, että sairaalassa tapahtuva vesisynnytys näyttää olevan vauvalle yhtä turvallista kuin tavanomainen synnyttäminen sairaalassa. Järjestelmällisen katsauksen tulokset ovat linjassa kolmen muun julkaistun meta-analyysin kanssa<sup>12,13,14</sup>.

## TAUSTA

Vesisynnytyksen suosio on kasvanut<sup>2</sup> ja vuosina 2017–2020 vesisynnytys tuli vaihtoehdoksi monessa suomalaisessa synnytyssairaalassa<sup>3</sup>. Vesisynnytyksessä synnyttäjä on vedessä ponnistuksen aikana ja vauva syntyy veden alla<sup>4</sup>. Vesi toimii jo synnytyksen avautumisvaiheessa lääkkeettömänä kivunlievityskainona<sup>14</sup>. Vesi myös rentouttaa, kannattelee ja mahdollistaa liikkumisen sekä hyvän asennon löytämisen.<sup>4</sup> Vesisynnytykset ovat olleet synnyttäjille positiivisia ja voimaannuttavia kokemuksia<sup>5,3</sup>. Suomessa sairaalassa tapahtuva veteen synnyttäminen on turvallista, kun kyseessä on täysiaikainen (37+0 – 41+6) normaalisti edennyt raskaus ja synnytys, eikä vasta-aiheita vesisynnytykselle synnytyssairaalan kriteerien<sup>6</sup> mukaan ole. Ennen synnyttäjän menoa veteen otetaan kardiokardiografia (KTG)<sup>7</sup>. Synnyttäjän ja sikiön vointia seurataan samoin kuin normaalissakin synnytyksessä.<sup>8,9</sup> Odottajia ja synnyttäjiä luonnollisesti mietityttää vesisynnytyksen turvallisuus vauvan näkökulmasta<sup>4</sup>.



# Onko sairaalassa veteen syntyneen vastasyntyneen voinnissa eroja tavanomaisesti syntyneeseen verrattaessa?

## Hotus NÄYTTÖVINKKI® 10/2022



ISSN 2489-9577  
verkkojulkaisu  
06.10.2022  
Hotus.fi

### AINEISTO JA MENETELMÄT

Näyttövinkki perustuu vuonna 2018 julkaistuihin järjestelmälliseen katsaukseen ja meta-analyysiin, joka tarkasteli sairaalassa tapahtuvan vesisyntymisen yhteyttä vastasyntyneen vointiin liittyviin tulomuutuksiin. Katsaukseen valittiin 39 määrällistä tutkimusta, joista 34 täytti kriteerit meta-analyysin suorittamiseen. Tutkimukset oli toteutettu Itävallassa, Iranissa, Yhdysvalloissa, Saksassa, Iso-Britanniassa, Kiinassa, Sveitsissä, Italiassa, Puolassa, Turkissa, Etelä-Afrikassa ja Tšekissä vuosien 1982 ja 2013 välillä. Katsauksen menetelmällinen toteutus on kuvattu yksityiskohtaisemmin alkuperäisessä julkaisussa<sup>1</sup>. Katsauksen laatu arvioitiin JBI:n järjestelmällisen katsauksen arviointikriteeristöillä.<sup>\*\*\*\*</sup>

### KÄYTTÖ- KELPOISUUS SUOMESSA

Vuodesta 2017 eteenpäin vesisyntyminen tuli vaihtoehdoksi monessa suomalaisessa synnytyslaitoksissa<sup>4</sup>. Katsauksen tulokset ovat hyödynnettävissä ja sovellettavissa suomalaisessa terveydenhuollossa. Vesisyntyminen on Suomessa turvallista tietyin kriteerein<sup>8,9</sup>. Katsauksessa oli kohderymänä terveiden matalan riskin\* synnyttäjien vastasyntyneet, joten tulokset ovat rinnastettavissa suomalaisten matalan riskin synnyttäjien vastasyntyneisiin. Lisäksi vesisyntyminen on yhteydessä synnyttäjän tyytyväisyyteen ja sillä voi olla useita myönteisiä vaikutuksia myös synnyttäjän kannalta verrattuna tavanomaiseen synnytykseen. Näitä voivat olla muun muassa pienempi repeämien ja episiotomien todennäköisyys sekä vähentynyt lääkkeellisen kivunlievityksen tarve<sup>14</sup>.

### LAATIJAT

**Lehtomäki, Sofia**<sup>1</sup>, th, TtM-opiskelija  
**Lehtonen, Pia**<sup>1</sup>, sh, TtM-opiskelija  
**Nyrönen, Salla**<sup>1</sup>, sh, TtM-opiskelija  
**Saario, Loviisa**<sup>1</sup>, ensihoitaja, TtM-opiskelija  
**Talja, Päivi**<sup>1</sup>, th, kättilö, TtM-opiskelija  
**Pakarinen, Anni**<sup>1</sup>, sh, TtT, erikoistutkija  
**Lampinen, Anu**<sup>2</sup>, kättilö, vesisyntymiskouluttaja, TCM-akupunktioterapeutti, yrittäjä  
**Oinonen, Päivi**<sup>3</sup>, sh, kättilö, TtM, puheenjohtaja  
 Editoijat: **Marin, Kaisa**<sup>4</sup>, sh, TtM, tutkija ja **Hamari, Lotta**<sup>4</sup>, ft, TtT, tutkija

<sup>1</sup> Turun yliopisto / Hoitotieteen laitos

<sup>2</sup> Kättilötalo

<sup>3</sup> Suomen Kättilöliitto – Finlands Barnmorskeförbundet ry

<sup>4</sup> Hoitotyön tutkimussäätiö (Hotus)

### ALKUPERÄINEN JULKAISU

- Vanderlaan J, Hall PJ, Lewitt M.** Neonatal outcomes with water birth: A systematic review and meta-analysis. *Midwifery* 2018; 59: 27–38. <https://doi.org/10.1016/j.midw.2017.12.023>

\*\*\*\*Katsauksen laatu: 11/11, JBI: Checklist for Systematic Reviews and Research Syntheses

### MUUT KÄYTETYT LÄHDEVIITTEET

- Cuett ER, Burns E, Cuthbert A.** Immersion in water during labour and birth. *Cochrane Database of Systematic Reviews* 2018; 5. <https://doi.org/10.1002/14651858.CD000111.pub4>
- Tays.** Kättilöitä koulutetaan vesisyntymisiin. [https://www.tays.fi/fi-fi/Sairaanhoidopiiri/Tarinoita\\_Taysista/Sisalto/Katiloita\\_koulutetaan\\_vesisyntymisiin\(867012019\)](https://www.tays.fi/fi-fi/Sairaanhoidopiiri/Tarinoita_Taysista/Sisalto/Katiloita_koulutetaan_vesisyntymisiin(867012019)) / (viitattu 7.4.2022).
- Carlsson T, Ulfssdottir H.** Waterbirth in low-risk pregnancy: An exploration of women's experiences. *Journal of Advanced Nursing* 2020; 76(5): 1221–1231. <https://doi.org/10.1111/jan.14336>
- Ulfssdottir H, Saltvedt S, Georgsson S.** Waterbirth in Sweden – a comparative study. *Acta Obstet Gynecol Scand* 2018; 97(3): 341–348. <https://doi.org/10.1111/aogs.13286>.
- Tays.** Matalan riskin synnytys. 2021. [https://www.tays.fi/fi-fi/Raskaus\\_ja\\_synnytys/Synnytys/Matalan\\_riskin\\_synnytys\(50158\)](https://www.tays.fi/fi-fi/Raskaus_ja_synnytys/Synnytys/Matalan_riskin_synnytys(50158)) (viitattu 3.10.2022)
- Terveyskirjasto.** Sikiön voinnin seuranta synnytyksen aikana. 2020. <https://www.terveyskirjasto.fi/odk00071> (viitattu 3.10.2022)
- Tays.** Vesisyntyminen ja ammeen käyttö synnytyksen avautumisvaiheessa. 2020. [https://www.tays.fi/fi-fi/Raskaus\\_ja\\_synnytys/Synnytys/Vesisyntyminen\\_ja\\_ammeen\\_kaytto\\_synnytykseen\(108355\)](https://www.tays.fi/fi-fi/Raskaus_ja_synnytys/Synnytys/Vesisyntyminen_ja_ammeen_kaytto_synnytykseen(108355)) (viitattu 7.4.2022).
- Oys.** Potilasohje Vesisyntyminen OYS 2022. <https://www.ppshp.fi/dokumentit/Ohjeet%20potilaalle%20sisllytyppi/Vesisyntyminen%20OYS.docx> 2022 (viitattu 7.4.2022)
- Kustannus Oy Duodecim.** Terveyskirjasto. Apgarin pisteet. Lääketieteen sanasto. 2016. <https://www.terveyskirjasto.fi/ltt00255> (viitattu 26.9.2022)
- Kustannus Oy Duodecim.** Terveyskirjasto. Häätätilanteet synnytyksessä. Odottavan äidin käsikirja. 2020. <https://www.terveyskirjasto.fi/odk00083> (viitattu 5.10.2022)
- Davies R, Davis D, Pearce M, Wong, N.** The effect of waterbirth on neonatal mortality and morbidity: a systematic review and meta-analysis. *JBI Database of Systematic Reviews and Implementation* 2015; 13, 180–231. <http://dx.doi.org/10.11124/jbisrir-2015-2105>.
- Taylor H, Kleine I, Bewley S, Loucaides E, Sutcliffe A.** Neonatal outcomes of waterbirth: a systematic review and meta-analysis. *Archives of Disease in Childhood: Fetal and Neonatal Edition* 2016; 101, F357–F365. <http://dx.doi.org/10.1136/archdischild-2015-309600>
- Burns E, Feeley C, Hall PJ, Vanderlaan J.** Systematic review and meta-analysis to examine intrapartum interventions, and maternal and neonatal outcomes following immersion in water during labour and waterbirth. *BMJ Open* 2022;12:e056517. <http://dx.doi.org/10.1136/bmjopen-2021-056517>